

Ετήσια Έκθεση 2008-09

Ερευνητική Έδρα Σταύρος Κωστόπουλος

Γιάννης Εμμανουηλίδης
Υπότροφος «Σταύρος Κωστόπουλος»

ΕΛΙΑΜΕΠ
Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής & Εξωτερικής Πολιτικής
Λεωφ. Βασ. Σοφίας 49
106 76 Αθήνα, Ελλάδα

☎ +30 210 7257 110
☎ +30 210 7257 114

emmanouilidis@eliamep.gr

www.eliamep.gr
www.emmanouilidis.eu

Ετήσια Έκθεση – Ερευνητική Έδρα Σταύρος Κωστόπουλος

Ο Γιάννης Εμμανουηλίδης, υπότροφος «Σταύρος Κωστόπουλος», ξεκίνησε να εργάζεται στο Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) την 1η Οκτωβρίου 2007. Ο Γιάννης Εμμανουηλίδης έχει κάνει αρκετές δημοσιεύσεις σχετικά με την πολιτική και θεσμική εξέλιξη της ΕΕ, τις προοπτικές της διαφοροποιημένης ενοποίησης σε μια ΕΕ των 27+, την εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας και άμυνας της Ένωσης και τη διεύρυνση της ΕΕ. Υπήρξε σύμβουλος κυβερνήσεων, θεσμικών οργάνων της ΕΕ, ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και ΜΚΟ σε μια ευρεία σειρά θεμάτων σχετικά με την ευρωπαϊκή ενοποίηση, και σχόλια του για τις ευρωπαϊκές υποθέσεις φιλοξενήθηκαν σε ευρωπαϊκά ΜΜΕ. Μεταξύ 1999-2007, πριν γίνει Ερευνητής Σταύρος Κωστόπουλος στο ΕΛΙΑΜΕΠ, διετέλεσε Ερευνητής στο Center for Applied Policy Research (C·A·P) του Μονάχου, Γερμανία, υπεύθυνος για τρία ερευνητικά προγράμματα σχετικά με την ευρωπαϊκή μεταρρύθμιση και διεύρυνση, σε συνεργασία με το Bertelsmann Foundation, Guetersloh, Γερμανία. Έχει επίσης εργαστεί ως Ερευνητής στο Institut für Europäische Politik (IEP), υπεύθυνος για την ερευνητική ενότητα της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ). Ο Γιάννης Εμμανουηλίδης σπούδασε διεθνείς σχέσεις και στρατηγικές σπουδές στο Ηνωμένο Βασίλειο και οικονομικά στο Πανεπιστήμιο Erlangen-Nürnberg, Γερμανία (για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε το www.emmanouilidis.eu).

Κατά τον δεύτερο χρόνο του στο ΕΛΙΑΜΕΠ, ο Γιάννης Εμμανουηλίδης ενεπλάκη σε μια σειρά από προγράμματα. Ακολουθεί επιλογή των κυριότερων δραστηριοτήτων του:

(1) ELIAMEP Thesis

Ο Γιάννης Εμμανουηλίδης είναι υπεύθυνος για την εκδοτική επιμέλεια της σειράς Θέσεις ΕΛΙΑΜΕΠ. Η σειρά αυτή καλύπτει θεματικές ενότητες σχετικά με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, το ρόλο της Ευρώπης στο παγκόσμιο γίγνεσθαι και σημαντικές εξελίξεις από το χώρο των διεθνών σχέσεων.

Οι παρακάτω πέντε δημοσιεύσεις της σειράς Θέσεις ΕΛΙΑΜΕΠ εκδόθηκαν μεταξύ Οκτωβρίου 2008-Σεπτεμβρίου 2009:

- Στο **Θέσεις ΕΛΙΑΜΕΠ 3/2008** (Νοέμβριος 2008), με τίτλο **Αναζητώντας λύση στο παζλ του πυρηνικού Ιράν, ο Θάνος Ντόκος**, Γενικός Διευθυντής του ΕΛΙΑΜΕΠ, διερευνά τις δυνατότητες αντιμετώπισης των προκλήσεων που θέτει το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν. Για το σκοπό αυτό, αναλύει τα κίνητρα και τα ζητήματα ασφαλείας του Ιράν, την Ιρανική εσωτερική πολιτική και το πυρηνικό ζήτημα, τις πιθανές συνέπειες της πυρηνικοποίησης του Ιράν, τις διαθέσιμες επιλογές για την εκτόνωση της κρίσης και το ρόλο της Ευρώπης ολοκληρώνοντας με κάποιες εισηγητικές προτάσεις.
- Στο **Θέσεις ΕΛΙΑΜΕΠ 4/2008** (Δεκέμβριος 2008), με τίτλο **Πώση του Τείχους του Βερολίνου 2.0;**, ο **Γιάννης Α. Εμμανουηλίδης**, αναλύει τις πιθανές πολιτικές συνέπειες και τις ευρωπαϊκές αντιδράσεις στην τρέχουσα οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση. Πιο συγκεκριμένα, στο κείμενο αυτό υποστηρίζεται ότι η σημερινή αναταραχή μπορεί να οδηγήσει (1) σε μεγαλύτερη παρακμή της αμερικάνικης κυριαρχίας; (2) στον επανασχεδιασμό της παγκόσμιας διακυβέρνησης υπέρ των αναδυόμενων δυνάμεων; (3) σε μία αυξανόμενη πίεση στους Ευρωπαίους να ανταποκριθούν στις προκλήσεις των παγκόσμιων υποθέσεων; (4) σε μία διαδικασία περισυλλογής στο πλαίσιο μίας ατμόσφαιρας αυξανόμενης εσωστρέφειας; (5) στην επαναπολιτικοποίηση της οικονομίας; και 6) σε μία νέα μάχη ιδεών στο εσωτερικό και στο εξωτερικό των χωρών για τη φύση της «σωστής» και «λάθος» πολιτικής. Η Ευρώπη ή πιο συγκεκριμένα η ΕΕ, πρέπει ως απάντηση στις πιθανές επιπτώσεις της κρίσης (1) να προωθήσει την «αποτελεσματική πολυμέρεια»; (2) να εκπροσωπείται με μία φωνή στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα; (3) να

εντατικοποιήσει την οικονομική συνεργασία στο πλαίσιο μίας αποτελεσματικότερης «Οικονομικής Ένωσης»; (4) να αναπτύξει μία πιο ισορροπημένη και ώριμη σχέση με τις ΗΠΑ; (5) να εγκαινιάσει μία συνεκτική στρατηγική παγκοσμιοποίησης (Παγκόσμια Ευρώπη 2020); και (6) να πολιτικοποιήσει περισσότερο τη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτικής.

- Στο **Θέσεις ΕΛΙΑΜΕΠ 1/2009** (Ιανουάριος 2009), με τίτλο **Προσπαθώντας το ακατόρθωτο; Οι προοπτικές και οι περιορισμοί των Συνεργασιών Κινητικότητας και της Κυκλικής Μετανάστευσης**, η Άννα Τριανταφυλλίδου, Ερευνήτρια Α' στο ΕΛΙΑΜΕΠ, υποστηρίζει ότι οι συνεργασίες κινητικότητας και η κυκλική μετανάστευση όπως προτείνεται στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι πολύ πιθανό να μη λειτουργήσουν. Η συγγραφέας εξηγεί ότι πολλές, αν όχι οι περισσότερες, γειτονικές χώρες δε θα μπορέσουν να συμμορφωθούν και να εφαρμόσουν τις προϋποθέσεις που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Παράλληλα, ανοιχτό παραμένει το ερώτημα αν θα πρέπει να συνδεθούν οι πολιτικές της νόμιμης μετανάστευσης με την αποτελεσματικότητα της χώρας προέλευσης ν'αντιμετωπίσει την ανεπίσημη μετανάστευση, δεδομένου υπόψη ότι αυτό είναι και οικονομικά ασύμφορο και πολιτικά αμφισβητήσιμο.
- Στο **Θέσεις ΕΛΙΑΜΕΠ 2/2009** (Μάρτιος 2009), με τίτλο **Καμία προοπτική εξέλιξης πάλι; Η νοτιοανατολική Ευρώπη και η παγκόσμια κρίση**, ο Jens Bastian, Ερευνητής Α' στο ΕΛΙΑΜΕΠ, υποστηρίζει ότι οι οικονομικές προοπτικές για την περιοχή της νοτιοανατολικής Ευρώπης διαγράφονται δυσοίωνες καθώς εντείνεται η παγκόσμια κρίση. Η αντίσταση των χωρών της περιοχής στην κρίση δεν έχει δοκιμαστεί ξανά σε τέτοια κλίμακα. Επιπλέον, οι θεσμικές διαδικασίες παραμένουν ιδιαίτερα εύθραυστες. Σύμφωνα με τον Jens Bastian, η αντιμετώπιση της κρίσης απαιτεί τολμηρές και συντονισμένες πρωτοβουλίες πολιτικής, συνεχή παγκόσμια στήριξη και αναγνώριση των κοινωνικών συνεπειών της.
- Στο **Θέσεις ΕΛΙΑΜΕΠ 3/2009** (Απρίλιος 2009) με τίτλο **Το Μακεδονικό ζήτημα μεταξύ της Αθήνας και των Σκοπίων: Υπάρχει επιλογή διεξόδου;**, ο Ευάγγελος Κωφός αναλύει την δεκαεξαετή βαλκανική διπλωματική διαμάχη για το ζήτημα του ονόματος της «Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας» (ΠΓΔΜ). Το κείμενο αυτό επιδιώκει να ανοίξει έναν διάλογο αναφορικά με τις εκτιμήσεις και τις προτάσεις της πρόσφατης Έκθεσης του International Crisis Group, «Το Όνομα της Μακεδονίας: Σπάζοντας το αδιέξοδο». Επιπλέον, ο συγγραφέας επιχειρεί να αποσαφηνίσει τις τρέχουσες ελληνικές θέσεις και ανησυχίες σε σχέση με τις διάφορες προτάσεις για το όνομα του κράτους που έχει καταθέσει ο διαμεσολαβητής του ΟΗΕ, Μάθιου Νίμιτς. Τέλος, ο Ευάγγελος Κωφός καταθέτει μία συνεκτική πρόταση για το χειρισμό, σε διεθνές επίπεδο, ευαίσθητων θεμάτων που αγγίζουν ατομικές, κρατικές, περιφερειακές και πολιτιστικές ταυτότητες.
- Στο **Θέσεις ΕΛΙΑΜΕΠ 4/2009** (Μάιος 2009), με τίτλο **Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Γειτονία της: Ώρα για Επαναπροσδιορισμό**, η Καθηγήτρια Helen Wallace αναλύει και αξιολογεί τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της νέας πολιτικής πρωτοβουλίας *Ανατολική Συνεργασία (Eastern Partnership - EaP)*, η οποία εγκαινιάστηκε επίσημα στις 7 Μαΐου 2009. Υποστηρίζει ότι είναι ο κατάλληλος καιρός για τους σχεδιαστές πολιτικής της ΕΕ να ανανεώσουν και να ενισχύσουν τις σχέσεις με τους γείτονες της Ανατολικής Ευρώπης. Η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας (ΕΠΓ) διέγραψε την πορεία της στο προηγούμενο σχήμα και η περαιτέρω διεύρυνση της ΕΕ αντιμετωπίζει προβλήματα. Παρόλα αυτά, η καθηγήτρια H. Wallace είναι της άποψης ότι η Ανατολική Συνεργασία εγκαινιάστηκε σε μια πολύ δύσκολη περίοδο, δεδομένων των εσωτερικών πολιτικών αναταραχών σε μερικές από τις χώρες-στόχους. Επιπλέον, το περιεχόμενο της Ανατολικής Συνεργασίας έχει διατυπωθεί μόνο σε γενικές γραμμές μέχρι στιγμής. Η Helen Wallace καταλήγει στο συμπέρασμα ότι χρειάζεται πολύ περισσότερη σκέψη και φαντασία για την αναμόρφωση των σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τους

ανατολικούς εταίρους της καθώς και για το ποια εργαλεία χρειάζονται ώστε η πρωτοβουλία αυτή να ευοδώσει.

Όλα τα κείμενα της σειράς Θέσεις ΕΛΙΑΜΕΠ μπορείτε να τα βρείτε στο: www.eliamep.gr/en/eliamep-thesis/

(2) 6^ο Ευρωπαϊκό Σεμινάριο του ΕΛΙΑΜΕΠ: *The Delphic Oracle on Europe: Politics and Policies*, Δελφοί, 25-28 Ιουνίου 2009

Ο Γιάννης Εμμανουηλίδης ήταν υπεύθυνος για την υλοποίηση και επίβλεψη του 6^{ου} Ευρωπαϊκού Σεμιναρίου του ΕΛΙΑΜΕΠ με τίτλο *The Delphic Oracle on Europe: Politics and Policies*, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 25-28 Ιουνίου 2009 στους Δελφούς. Το συνέδριο χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Παιδείας και Πολιτισμού, Πρόγραμμα Jean Monnet και την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος.

Στη διάρκεια του συνεδρίου μία ομάδα αποτελούμενη από 40 καταξιωμένους ακαδημαϊκούς, ειδικούς, εκπροσώπους δεξαμενών σκέψης και δημοσιογράφους ανέλυσαν και αξιολόγησαν το αποτέλεσμα των Ευρωεκλογών 2009, και συζήτησαν τη δυνατότητα επανακαθορισμού της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ στο πλαίσιο της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, τον παγκόσμιο ρόλο της Ευρώπης σε ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον, τις προοπτικές της “Πράσινης Ευρώπης” και το μέλλον της Συνθήκης της Λισαβόνας.

Ο κατάλογος συμμετεχόντων περιελάμβανε μεταξύ άλλων τους: Josep Borrell **Fontelles**, Μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Βρυξέλλες, Paal **Frisvold**, Bellona Europa, Βρυξέλλες, Dieter **Helm**, Καθηγητή Ενεργειακής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, Jolyon **Howorth**, Yale University, Zaki **Laidi**, Καθηγητή, Sciences Po, Παρίσι, Roger **Liddle**, Αντιπρόεδρος, Policy Network, Λονδίνο, Andreas **Maurer**, Stiftung Wissenschaft und Politik (SWP), Βερολίνο, Yves **Mény**, Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο (EUI), Φλωρεντία, Pier Carlo **Padoan**, Αναπληρωτή Γενικό Γραμματέα, ΟΑΣΕ, Παρίσι, André **Sapir**, Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Βρυξελλών, Michael **Stürmer**, Ανταποκριτή, Die Welt, Βερολίνο, Λουκάς **Τσούκαλης**, Πρόεδρο ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα.

Πολλοί από τους ομιλητές παρουσίασαν εργασίες στο συνέδριο:

- Silke Adam and Michaela Meier, Actors, Actors issues and conflict-lines in the 2009 European Parliament election campaigns
- Jonas Condomines Béraud, The 2009 EP European Election results: Revisiting conventional wisdom
- Jonas Condomines Béraud, The context of the 2009 EP elections: A typology of public opinion attitudes towards the European Union
- Janis A. Emmanouilidis, Global Europe 2025 (see below)
- Philippe Herzog, Intervention à la Conférence
- Jolyon Howorth, ESDP and NATO: Different actors, common objectives
- Zaki Laidi, A normative hegemon? The unintended consequences of European power
- Yves Mény, Elections européennes: le défi de la “transition démocratique”
- Oskar Niedermayer, The 2009 Elections to the European Parliament: Expectations and Results
- André Sapir, The crisis and the governance of the euro area

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το 6^ο Ευρωπαϊκό Σεμινάριο του ΕΛΙΑΜΕΠ επισκεφθείτε το: <http://www.eliamep.gr/en/delphic/>

(3) Κείμενο Στρατηγικής: Παγκόσμια Ευρώπη 2025 (Strategy Paper: Global Europe 2025)

Προετοιμάζοντας το 6^ο Ευρωπαϊκό Σεμινάριο του ΕΛΙΑΜΕΠ ο Γιάννης Εμμανουηλίδης έγραψε μια εργασία με τίτλο **Global Europe 2025**. Στο κείμενο στρατηγικής υποστηρίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) πάσχει από έλλειψη στρατηγικού προσανατολισμού και απώλεια δυναμισμού. Έπειτα από σχεδόν δυο δεκαετίες σκληρών και επίπονων προσπαθειών να μεταρρυθμίσει τις πολιτικές και θεσμικές δομές της και ύστερα από τη μεγάλη κλίμακας διεύρυνση από 15 σε 27 κράτη μέλη, η ΕΕ εισήλθε σε μια περίοδο κόπωσης. Ωστόσο, η ΕΕ δεν έχει το περιθώριο για διάλειμμα, εάν επιθυμεί να αποφύγει τον κίνδυνο της σταδιακής πολιτικής περιθωριοποίησης σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από (1) μια σχετική μείωση της ισχύος των ΗΠΑ και της Δύσης, (2) την επιτακτική ανάγκη να ανασυνθέσει το σύστημα της παγκόσμιας διακυβέρνησης σύμφωνα με τα νέα δεδομένα των διεθνών σχέσεων, και (3) ένα νέο είδος διεθνικών και παγκόσμιων κινδύνων που δεν μπορούν να επιλυθούν σε εθνικό ή ακόμα και σε ηπειρωτικό επίπεδο.

Στην εργασία υποστηρίζεται ότι για να αναπτυχθεί μια νέα δυναμική και για να προσδιοριστεί ο κίνδυνος της πολιτικής περιθωριοποίησης είναι απαραίτητα δυο ζητούμενα: Πρώτον, η ΕΕ θα πρέπει να προσφέρει αποδείξει ότι η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση αποτελεί το πλέον κατάλληλο εργαλείο για να μπορέσει η Ευρώπη να μεγιστοποιήσει την παγκόσμια απήχυσή της σύμφωνα με τις αρχές της, την ιστορική εμπειρία και τα ενδιαφέροντά της. Δεύτερον, η ΕΕ θα πρέπει να συσχετίσει τον μελλοντικό λόγο ύπαρξής της (*raison d'être*) με ένα φιλόδοξο και ταυτόχρονα ρεαλιστικό και συγκεκριμένο σχέδιο το οποίο θα αντανάκλα τη νέα ρητορική μιας «παγκόσμιας Ευρώπης». Πιο συγκεκριμένα, η ΕΕ θα πρέπει να αναπτύξει και να υλοποιήσει ένα καινοτόμο, φιλόδοξο και την ίδια στιγμή ρεαλιστικό σχέδιο παγκοσμιοποίησης.

Το σχέδιο *Παγκόσμια Ευρώπη 2025* θα πρέπει, σύμφωνα με την εργασία, να διατυπώνει την απάντηση της Ευρώπης στις καιρίες προκλήσεις που σχετίζονται με τέσσερις βασικές πτυχές της παγκοσμιοποίησης: (1) την οικονομική, (2) την παγκοσμιοποίηση της ασφάλειας, (3) την περιβαλλοντική, και (4) την κοινωνική. Σε καθέναν από αυτούς τους τομείς η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να προσδιορίσουν τους κεντρικούς στόχους, το σχέδιο ή σχέδια προτεραιότητας, εμπειριστατωμένα μέτρα πολιτικής, ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των συμφωνηθέντων μέτρων και μια επικοινωνιακή στρατηγική που θα περιλαμβάνει μια έκθεση αντίστοιχη προς την *Έκθεση Cecchini*, η οποία θα απεικονίζει τα κόστη και τα οφέλη του σχεδίου *Παγκόσμια Ευρώπη 2025*.

(4) Ενημερωτικό Βιβλίο για την Ασφάλεια και Άμυνα (Briefing Book on Security and Defence)

Ο Γιάννης Εμμανουηλίδης είναι μέλος του **Venusberg Group**, που το Μάρτιο 2009 ξεκίνησε ένα νέο πρόγραμμα με σκοπό να συντάξουν ένα **Ευρωπαϊκό Ενημερωτικό Βιβλίο για την Ασφάλεια και Άμυνα** για το επερχόμενο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2009-2014). Ο στόχος του προγράμματος που διεξήχθη από το Bertelsmann Foundation είναι να τροφοδοτήσει το διάλογο σχετικά με το πώς οι νεοεκλεγέντες Ευρωβουλευτές μπορούν να συμβάλλουν πιο δυναμικά στη διαμόρφωση και την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας. Το Ενημερωτικό Βιβλίο αναμένεται να εκδοθεί το Σεπτέμβριο 2009. Ο Γιάννης Εμμανουηλίδης είναι υπεύθυνος να συγγράψει μια μελέτη για τις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και των Ανατολικών γειτόνων της.

(5) US-European Working Group on Security and Defence

Ο Γιάννης Εμμανουηλίδης ήταν μέλος του **US-European Working Group on Security and Defence**, που απαρτιζόταν από κορυφαίους Αμερικανούς και Ευρωπαίους ειδικούς σε

θέματα διεθνών, διατλαντικών και ευρωπαϊκών σχέσεων και συνήλθε πολλές φορές στη διάρκεια του 2008/09. Το πόρισμα από τις συζητήσεις αποτυπώνεται στην έκθεση ***Revitalizing the Transatlantic Security Partnership*** που συντάχθηκε από τους F. Stephen Larrabee (RAND) και Julian Lindley-French (Netherlands and United Kingdom Defense Academies).

Η έκθεση, η οποία προωθήθηκε στη Ουάσιγκτον το Φεβρουάριο 2009 και παρουσιάστηκε στις Βρυξέλλες το Μάρτιο 2009, υποστηρίζει ότι η εκλογή του Προέδρου Barack Obama προσφέρει την ευκαιρία να υποσκελιστούν πολλές από τις αντιθέσεις που έχουν ταλαιπωρήσει πρόσφατα τις σχέσεις ΗΠΑ-ΕΕ και προσδίδει στη διατλαντική συνεργασία νέα δυναμική και όραμα. Σύμφωνα με την έκθεση, κεντρικής σημασίας σε μια τέτοια συνεργασία θα είναι τα κοινά συμφέροντα και οι αξίες και μια αμοιβαία δέσμευση για την προβολή της σταθερότητας και τη τήρηση διεθνών κανόνων δικαίου. Υπάρχει ιδιαίτερη ανάγκη για μια νέα αρχιτεκτονική δομημένη πάνω σε μια ισχυρή παρουσία των ΗΠΑ στο NATO και μια σχέση NATO και ΕΕ που θα προωθεί και θα προβάλλει αποτελεσματικά πολιτικο-στρατιωτική ασφάλεια πέρα από το Ευρω-Ατλαντικό πεδίο.

(6) Άλλες Δημοσιεύσεις

Στη διάρκεια του 2008-2009 ο Γιάννης Εμμανουηλίδης έγραψε και δημοσίευσε πολυάριθμες μελέτες, άρθρα και σχόλια που αναφέρονται στη λίστα δημοσιεύσεων στις σελίδες 8-9.

(7) Συμμετοχές σε διεθνή συνέδρια, συναντήσεις και σεμινάρια (επιλογή)

Ο Γιάννης Εμμανουηλίδης συμμετείχε σε πολυάριθμα διεθνή συνέδρια, συναντήσεις και σεμινάρια:

- 25-26 Οκτωβρίου 2008: Συμμετοχή σε κλειστό σεμινάριο με τίτλο *EU Foreign Policy – The Quest for Leadership* στη Βαρσοβία, Πολωνία
- 6-7 Νοεμβρίου 2008: Συμμετοχή και διάλεξη σε συνέδριο με τίτλο *A European Strategy for the Southern Caucasus* στην Τυφλίδα, Γεωργία
- 21 Νοεμβρίου 2008: Ομιλητής στο *12th Europaforum on the Strategic Challenges Facing the EU* που διοργανώθηκε από το Austria Institute for European and Security Policy (AIES) στη Βιέννη, Αυστρία
- 27 Νοεμβρίου 2008: Συνάντηση με τον κ. Hrehoriy Nemyria, Αναπληρωτή Πρωθυπουργό της Ουκρανίας και με εκπροσώπους από κορυφαίες ουκρανικές δεξαμενές σκέψης στο Κίεβο, Ουκρανία
- 27-28 Νοεμβρίου 2008: Συμμετοχή σε μια συνάντηση του *L'Esprit de Sel Group* στο Κίεβο, Ουκρανία
- 28 Νοεμβρίου 2008: Συνάντηση με τον κ. Arseniy Yatseniuk, πρώην Ομιλητή του Ανωτάτου Συμβουλίου της Ουκρανίας και πρώην Υπουργό Εξωτερικών της Ουκρανίας
- 4 Δεκεμβρίου 2008: Συμμετοχή στη συνάντηση διεθνούς ομάδας εργασίας στο Βερολίνο, Γερμανία, όπου συζητήθηκε η μελλοντική σχέση της ΕΕ με τις χώρες της ανατολικής της γειτονιάς

- 3 Μαρτίου 2009: Συμμετοχή σε συνάντηση του *Venusberg Group* στο Βερολίνο, Γερμανία, σχετικά με την προετοιμασία του *European Briefing Book on Security and Defence* για το νέο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
- 19 Μαρτίου 2009: Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα *Generating Georgia's Input for the Eastern Partnership* στην Τιφλίδα, Γεωργία
- 29 Απριλίου 2009: Συμμετοχή και ομιλία σχετικά με τις συνέπειες της διεύρυνσης για την Ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική σε συνέδριο που εξέτασε με το θέμα *How to Strengthen the EU as a Global Partner* στη Στοκχόλμη, Σουηδία
- 6 Μαΐου 2009: Ομιλία στο German School of Athens για το μέλλον της Ευρώπης, Αθήνα,
- 4 Ιουνίου 2009: Συμμετοχή στην προπαρασκευαστική συνάντηση του *Think Global – Act European II* στο Παρίσι, Γαλλία
- 25-28 Ιουνίου 2009: Συμμετοχή στο 6^ο Ευρωπαϊκό Σεμινάριο του ΕΛΙΑΜΕΠ με τίτλο *The Delphic Oracle on Europe: Politics and Policies* που έλαβε χώρα στους Δελφούς
- 6 Ιουλίου 2009: Συμμετοχή σε μια συνάντηση του *Venusberg Group* για την προετοιμασία του *European Briefing Book on Security and Defence* στις Βρυξέλλες, Βέλγιο

Κατάλογος Δημοσιεύσεων

Janis A. Emmanouilidis and Pawel Swieboda, Peaceful, stable and dynamic EU neighbourhood (working title), in Bertelsmann Foundation (ed.), *European Briefing Book on Security and Defence*, 2009 (forthcoming).

Janis A. Emmanouilidis, Differentiated Integration – Anathema or Magic Potion?, paper written in the framework of the project *An EU 'Fit for Purpose' in the Global Age* organised by Policy Network in association with the European Institute of the London School of Economics and ELIAMEP, 2009 (forthcoming).

Janis A. Emmanouilidis, Die Differenzierung Europas – Fluch oder Segen?, in Franco Algieri and Arnold Kammel (eds.): *Strukturen globaler Akteure. Eine Analyse ausgewählter Staaten und Regionen. AIES Beiträge zur Europa- und Sicherheitspolitik*. Baden-Baden: Nomos, 2009 (forthcoming).

Janis A. Emmanouilidis, *Global Europe 2025*, strategy paper, Athens, June 2009

Janis A. Emmanouilidis, Deutschland in der EU, in Werner Weidenfeld and Wolfgang Wessels (eds.), *Europa von A-Z: Taschenbuch der europäischen Integration*, Baden-Baden, Nomos Verlagsgesellschaft, 11th edition, 2009, pp. 108-114

Janis A. Emmanouilidis and Claus Giering, Flexibilisierung, in Werner Weidenfeld and Wolfgang Wessels (eds.), *Europa von A-Z: Taschenbuch der europäischen Integration*, Baden-Baden, Nomos Verlagsgesellschaft, 11th edition, 2009, pp. 242-246

Janis A. Emmanouilidis, Fall of the Berlin Wall 2.0? – Political Effects of and European Responses to the Financial-Economic Crisis, ELIAMEP Thesis 4/2008, December 2008, Athens

Janis A. Emmanouilidis, Das differenzierte Europa: Königsweg oder Sackgasse der Integration?, in Franz Decker and Marcus Höreth (eds.), *Die Verfassung Europas – Perspektiven des Integrationsprojekts*, Wiesbaden, VS Verlag, 2009, pp. 344-366

Janis A. Emmanouilidis, Fall of the Berlin Wall 2.0? – Part 2: How Europe should Politically Respond to the Financial-Economic Crisis, Comment, Athens, November 2008 (published at blog@eliamep)

Janis A. Emmanouilidis, Fall of the Berlin Wall 2.0? – Part 1: Key Political Effects of the Financial-Economic Crisis, Comment, Athens, October 2008 (published at blog@eliamep)

Janis A. Emmanouilidis, Finalität, in Hans-Georg Wehling and Martin Grosse Hüttman (eds.), Das Europalexikon, Dietz Verlag, Bonn, 2008

Janis A. Emmanouilidis, Vertiefung, in Hans-Georg Wehling and Martin Grosse Hüttman (eds.), Das Europalexikon, Dietz Verlag, Bonn, 2008

Janis A. Emmanouilidis, Europäischer Verfassungsvertrag, in Hans-Georg Wehling and Martin Grosse Hüttman (eds.), Das Europalexikon, Dietz Verlag, Bonn, 2008

Janis A. Emmanouilidis, Erklärung von Laeken, in Hans-Georg Wehling and Martin Grosse Hüttman (eds.), Das Europalexikon, Dietz Verlag, Bonn, 2008

Janis A. Emmanouilidis, Denkpause, in Hans-Georg Wehling and Martin Grosse Hüttman (eds.), Das Europalexikon, Dietz Verlag, Bonn, 2008

Janis A. Emmanouilidis, Opting-out, in Hans-Georg Wehling and Martin Grosse Hüttman (eds.), Das Europalexikon, Dietz Verlag, Bonn, 2008

Janis A. Emmanouilidis, Flexible Integration, in Hans-Georg Wehling and Martin Grosse Hüttman (eds.), Das Europalexikon, Dietz Verlag, Bonn, 2008

Janis A. Emmanouilidis, ioannina Kompromiss, in Hans-Georg Wehling and Martin Grosse Hüttman (eds.), Das Europalexikon, Dietz Verlag, Bonn, 2008

Janis A. Emmanouilidis, Konstruktive Enthaltung, in Hans-Georg Wehling and Martin Grosse Hüttman (eds.), Das Europalexikon, Dietz Verlag, Bonn, 2008

Janis A. Emmanouilidis, Post-Nizza-Prozess, in Hans-Georg Wehling and Martin Grosse Hüttman (eds.), Das Europalexikon, Dietz Verlag, Bonn, 2008

Janis A. Emmanouilidis, Qualifizierte Mehrheit, in Hans-Georg Wehling and Martin Grosse Hüttman (eds.), Das Europalexikon, Dietz Verlag, Bonn, 2008

Janis A. Emmanouilidis, Ständige Strukturierte Zusammenarbeit, in Hans-Georg Wehling and Martin Grosse Hüttman (eds.), Das Europalexikon, Dietz Verlag, Bonn, 2008

Janis A. Emmanouilidis, Doppelte Mehrheit, in Hans-Georg Wehling and Martin Grosse Hüttman (eds.), Das Europalexikon, Dietz Verlag, Bonn, 2008